

הוכן ע"י כולל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyom.il.co.il

זבחים דף ק"ד ע"א

מה דין העור כשנפסל הבשר אחר זריקה, והופשט בזמנים דלהלן?

נפסל קודם הפשט העור	נפסל אחר הפשט העור	
לשריפה ¹	לכהנים	אליבא דרבי - מרצים על עור בפני עצמו
לכהנים ²	לכהנים	אליבא דר' אלעזר בר"ש - אין מרצים על עור בפני עצמו

בשר קרבן שנפסל נטמא יצא, או שנשרף נאבד קודם זריקה, מה דינו לענין להרצות על הבעלים?

לר' אליעזר	לכתחילה	בדיעבד שזרק
לר' יהושע	לא יזרוק	הורצה
	לא יזרוק	כשנפסל נטמא יצא: הורצה כשנשרף נאבד: לא הורצה

בהנ"ל לר' יהושע³ שלכתחילה לא יזרוק, אם זרק אחר שהופשט האם הותר העור לכהנים? [תד"ה מאן].

לרבי	בנפסל נטמא יצא	נשרף נאבד
	לכהנים ⁴	לרש"י: לכהנים ⁵ לתוס': לשריפה
לר' אלעזר בר' שמעון	לשריפה ⁶	לשריפה

¹ הנה רבי תלה הכל באם הופשט קודם שנפסל, ולא תלוי באם זרק כבר את הדם, דס"ל שזריקה מתרת את העור בפני"ע, ואם הופשט קודם שנפסל זורקים את הדם להתיר העור לכהנים. אולם אם נפסל קודם שהופשט אפי' שנזרק כבר הדם בכשרות, העור הולך אחר הבשר לשריפה.

² לר"א בר"ש הכל תלוי אם נפסל קודם שנזרק או אחר שנזרק, שקודם זריקה אפי' שהופשט קודם שנפסל לא מהני לו הזריקה. ואחר זריקה אפי' שלא הופשט העור - לא נפסל עם הבשר - וכשר.

³ ומבואר בגמ' שלר' אלעזר לא נחלקו רבי וראב"ש ולכו"ע זורק לכתחילה ומותר העור לכהנים.

⁴ אמנם ודאי שלר' יהושע לא יכול לזרוק לכתחילה, אלא רק אם זרק בדיעבד מהני.

⁵ ס"ל לרש"י דאף שלגבי לרצות לבעלים באופן זה גם בדיעבד פסול לר' יהושע, מ"מ לענין עור מיהא מודה ר' יהושע שבדיעבד הותר גם באבוד ושרוף משום פסידא דכהנים, והראיה, מזה שמצינו שקל היה לר' יהושע דרשה זו דאין בשר אין דם, שהרי התיר בדיעבד גבי יוצא אף שאין שם ריצוי ציץ.

⁶ הנה הוקשה לתוס' למה העור יוצא לשריפה, הרי מודה ר' יהושע שאם זרק הורצה אפי' לבעלים. ות"י תוס' שגזר בנפסל או נטמא או יצא אטו אבוד ושרוף, דבאבוד ושרוף ס"ל לר' יהושע שפסול אפי' בדיעבד, וכמו שמצינו שגזר ר' יהושע בנטמא ויצא ונפסל שלכתחילה לא יזרוק להרצות לבעלים ומשום גזירה, כך גזר כאן בעור אפי' בדיעבד לראב"ש [דהיות שבעור אפשר לגזור לגמרי ואין לחוש שמא יבואו חולין לעזרה משא"כ בבשר שאם זרק הורצה בדיעבד א"א לגזור לגמרי - חק נתן]. ובשיטת רש"י נראה מהחק נתן שס"ל שכאן גם ראב"ש מודה שהעור לכהנים עיי"ש. והארכת בזה במקו"א.

הוכן ע"י כולל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyom.co.il

זבחים דף ק"ד ע"א - המשך.

לתנאים דלהלן, האם יוצא עור לבית השריפה באופנים הבאים?

לר' חנינא	בנמצא פסולו קודם ההפשט	כשנמצא טריפה אחר ההפשט בבני מעים
יוצא ⁷	אינו יוצא ⁸	
יוצא	יוצא	

זבחים דף ק"ד ע"ב

ג' בתי הדשן היו וכו', באיזה בית הדשן נשרף כל אחד מהמוזכרים להלן?

לר' נחמן	לר' חנינא	לר' חנינא
בהר הבית	בהר הבית	פסולי קדשי קדשים ופסולי אימורי קדשים קלים ופסולי פרים ושעירים הנשרפים קודם זריקה
בהר הבית	בהר הבית	פרים ושעירים הנשרפים שהיה בהם פסול אחר זריקה
מחוץ לג' מחנות	מחוץ לג' מחנות	פרים ושעירים הנשרפים כמצותן

מה דין פסול לינה או פסול מחשבת לינה בפרים ושעירים הנשרפים?

בבשר	באימורים	בפסול לינה
בעיא דר' (ירמיה) אלעזר ואביו ⁹	פוסל	פסול לינה
אינה פוסלת ¹¹	לר"ש: אינו חייב כרת ¹⁰ לרבנן: חייב כרת	פסול מחשבת לינה

⁷ ואמרה הגמ' שר' חנינא סגן הכהנים דיבר בעור מופשט ובזה העיד שלא ראה עור שיוצא לבית השריפה, אולם בלא הופשט - יוצא. [וכיון שמבואר בגמ' שס"ל כרבי, אי"כ אין נפק"מ אם נמצא הפסול קודם זריקה או אחריה, אלא כיון שנמצא הפסול קודם שהופשט יוצא עם הבשר לבית השריפה].

⁸ דכיון שנמצא הפסול אחרי הפשט וזריקה, אף שהיה כבר הפסול קודם, מ"מ ס"ל לר' חנינא שהתירה זריקתו. וחכמים חולקים, וס"ל שכיון שטריפה בבני מעים היתה עוד מחיים הרי שהפסול הוא קודם זריקה והפשט - ופסול לשיטתם לכו"ע.

⁹ ורבא רצה לפשוט ממה שלא מצינו פסול מחשבת לינה בבשר הפרים [וזה מטעם שאינו לא אכילת אדם ולא אכילת מזבח], ש"מ שגם אין בהם פסול לינה עצמו [דאם היה כן היה פוסלת מחשבה]. ודוחה הגמ', דיתכן שפסול לינה יש ופסול מחשבה לא. והבעיא לא איפשטא.

¹⁰ אמנם לפסול מהני, מק"ו משלא לשמו, כמ"ש לעיל [דף י"ד ע"א] - תד"ה לא.

¹¹ בזה אמרה הגמ' ששוין ר"ש ורבנן שאין מחשבה פוסלת בבשר הפרים.